

35 925 XVI Vaststelling van de begrotingsstaten van het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (XVI) voor het jaar 2022

Nr. 186 Brief van de minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 18 mei 2022

Hierbij bied ik u, mede namens de minister voor Langdurige Zorg en Sport en de staatssecretaris van Volksgezondheid, Welzijn en Sport, de VWS-monitor van mei 2022 aan¹. De VWS-monitor ontvangt u sinds 2016, nadat de Tweede Kamer in 2015 tijdens het wetgevingsoverleg over het VWS-jaarverslag (Kamerstuk 34 475 XVI, nr. 1) heeft aangegeven behoefte te hebben aan een betere informatievoorziening (Kamerstuk 34 475 XVI, nr. 11).

VWS-monitor

De VWS-monitor is één van de manieren om de informatievoorziening aan uw Kamer te verbeteren. Door de VWS-monitor wordt meer inzicht geboden in de staat van de volksgezondheid en de zorg in Nederland. De VWS-monitor is, inclusief een aantal vorige versies, ook digitaal beschikbaar via <https://www.rijksoverheid.nl/ministeries/ministerie-van-volksgezondheid-welzijn-en-sport/kerncijfers-gezondheidszorg>.

De monitor volgt een groot aantal kernindicatoren over een langere termijn, met meerdere meetwaarden per indicator. Met deze indicatoren wordt inzicht geboden in de staat van de gezondheidszorg en in de veranderingen van de volksgezondheid en de gezondheidszorg. De monitor kent een onderverdeling naar zes levensfasen²:

- Algemene, levensfase-overstijgende thema's
- Zorg rond de geboorte
- Gezond blijven
- Beter worden
- Leven met een chronische ziekte en beperking
- Zorg in de laatste fase

Per levensfase zijn de indicatoren verdeeld over vier publieke waarden³:

¹ Raadpleegbaar via www.tweedekamer.nl

² De definities van de levensfasen zijn te lezen op pagina 3 van de VWS-monitor in de bijlage.

³ De definities van de publieke waarden zijn te lezen op pagina 3 van de VWS-monitor in de bijlage.

- Toegankelijkheid
- Kwaliteit
- Betaalbaarheid
- Betrokken samenleving

Het doel van de onderverdeling naar levensfasen en publieke waarden is om een gestructureerd overzicht van indicatoren te geven. De primaire bron van de VWS-monitor is de Staat van Volksgezondheid en Zorg (de Staat). De cijfers van de Staat zijn door een groot aantal experts van diverse instituten wetenschappelijk en onafhankelijk goedgekeurd.⁴ Naast de Staat is gebruik gemaakt van bronnen van andere wetenschappelijke en/of overheidsinstellingen. Onder iedere indicator staat de bron vermeld en staan eventuele opmerkingen ter verduidelijking van de indicator.

Aanpassingen sinds de monitor van september 2021:

De nieuwe versie van de VWS-monitor bevat enkele wijzingen. Zo zijn twee indicatoren toegevoegd over medische hulpmiddelen. Aangezien veel mensen afhankelijk van hulpmiddelen zijn en er nog geen indicatoren hierover in de VWS-monitor stonden, zijn de volgende indicatoren opgenomen:

- gebruik extramurale hulpmiddelen
- uitgaven aan extramurale hulpmiddelen

Ook is de indicator 'Wachtenden op Wlz-gefinancierde zorg' aangepast, omdat bij de zorgbemiddeling door de zorgkantoren de statussen 'Actief wachtend' en 'Niet-actief wachtend' niet langer gebruikt worden. Hierdoor zijn oudere jaren (vóór 1-1-2021) niet goed meer vergelijkbaar met de huidige indeling. De gehanteerde statussen zijn in de nieuwe indeling: 'Totaal'; 'Urgent plaatsen'; 'Actief plaatsen'; 'Wacht op voorkeur'. Deze indeling geeft meer inzicht in de wensen en behoeften van de klant en ook in de noodzaak tot plaatsing.

Om de VWS-monitor toegankelijker te maken en ook een visueel beeld te geven, zijn indicatoren niet alleen meer in tabelvorm gepresenteerd, maar ook in grafieken en diagrammen. Zo is in een oogopslag de ontwikkeling van de indicator zichtbaar. Dit zal in komende versies van de VWS-monitor verder worden uitgebreid. De wijzigingen in de presentatie zijn nu zichtbaar bij de volgende indicatoren:

- levensverwachting in goed ervaren gezondheid
- naar opleidingsniveau;
- lasten per volwassenen;

⁴ <https://www.staatvenz.nl/over-de-staat>

- het percentage collectief verzekerden;
- neonatale sterfte;
- zorgverleners die aangeven dat de kwaliteit van zorg verleend door de eigen afdeling/team niet goed is.

De VWS-monitor geeft een actueel, meerjarig inzicht in de stand van de volksgezondheid en zorg in Nederland. Voor sommige indicatoren in de monitor zijn nog niet altijd cijfers beschikbaar voor recente jaren. Zodra die beschikbaar zijn, zullen die in toekomstige versies van de monitor worden aangevuld. De indicatoren die wel metingen over 2020, 2021 en 2022 hebben, zijn mogelijk beïnvloed door de effecten van corona. Daarnaast bevat de monitor geen indicatoren die alleen betrekking hebben op (de beheersing van) corona. Deze zijn beschikbaar via het coronadashboard⁵. Hierop wordt de actuele situatie rondom de beheersing van corona door middel van verschillende indicatoren weergegeven en bijgehouden.

De VWS-monitor en de opgenomen set van indicatoren worden doorlopend gezien op hun relevantie. Door nieuwe initiatieven, zoals bijvoorbeeld de uitbreiding van het preventieakkoord met mentale gezondheid, het Integraal Zorgakkoord en het WOZO⁶-programma kan het zijn dat we in volgende jaren mogelijk tot verdere aanvullingen en aanpassingen van de VWS-monitor komen. Daarom onderstreep ik de noodzaak om er een continu proces van te maken, waar ik u ook van harte bij wil uitnodigen om mee te denken, zoals dat in de eerdere fase van de totstandkoming van de VWS-monitor ook is gebeurd.

De minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport,
E.J. Kuipers

⁵ <https://coronadashboard.rijksoverheid.nl/>

⁶ Wonen, Ondersteuning en Zorg voor Ouderen